

(Kort bemærkning).

Kim Nøhr Skibsted (S):

Det er tydeligt at høre, at der er brug for initiativer på området – også til hjælp for hr. Jørn Jespersen. Jeg er sikker på, at vi med ministerens initiativer om seminarer og møder med alle implicerede parter kan finde ud af, hvad der skal ske, for jeg kunne forstå på hr. Jørn Jespersen, at han heller ikke endnu har fundet de vises sten på området. Men det er godt nok, og lad os debattere det senere.

Jeg kan nævne det korte eksempel, at beslutningsforslaget, som hr. Jørn Jespersen jo gjorde ganske godt rede for, ikke bare indeholdt forbrugerforskning, hvad angår fødevarer. Så kan man undre sig over, hvorfor hr. Jørn Jespersen har taget gastronomerne med i bestyrelsen for det forskningsinstitut.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Forskningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 173: Forslag til lov om ændring af lov om statsgaranti til lån til skoler og forsøgsbyggeri m.v. og realkreditloven.

Af boligministeren (Ole Løvig Simonsen).

(Fremsat 26/2 97).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Sonja Mikkelsen (S):

Da vi i sin tid fremmede et lovforslag på det her område, var det for at skabe finansieringsmulig-

heder for private, som ville bygge økologisk. Problemet var og er i høj grad stadig væk, at realkreditinstitutionerne endnu ikke mener, at der er et tilstrækkeligt marked for huse, der er bygget med økologisk teknologi, og derfor er de ikke særlig villige til at belåne husene på sædvanlig måde. Det har vi så forsøgt at kompensere for med en garanti til at fremme den økologiske udvikling, som i høj grad er en ønskværdig udvikling.

Vi forbedrede ordningen for et års tid siden, og den har knap nok haft tid til at virke, bl.a. fordi der skulle ske en EF-godkendelse af ordningen, men nu er den i gang. Her er så et forslag om at forlænge ordningen yderligere et par år, og det kan vi varmt anbefale fra Socialdemokratiets side, sådan at vi kan få en bedre vurdering af og en bedre erfaring med, om det er vejen frem. Det er også for at se, om vi måske kan fremme privates interesser på dette område. I den sammenhæng vil jeg gerne opfordre boligministeren til at overveje, hvordan man kan informere bedre om, at ordningen eksisterer, og måske også gøre rådgiverne inden for byggebranchen interesserede i at udnytte ordningen sammen med private bygherrer. Det kunne måske betyde en større interesse og dermed en lidt hastigere udvikling på dette område, hvor vi i høj grad ønsker at få mere økologisk byggeri.

Den anden del af forslaget handler om, at man nedsætter den beløbsramme, der kan gives garanti inden for. Det er helt uden betænkeligheder fra vor side, og vi giver tilslutning til det, fordi der sagtens er plads til de projekter, vi har set indtil nu, og i det omfang vi har set indtil nu. Sker der det glædelige, at der bliver run på ordningen, så er vi til gengæld også villige til igen at se på, om vi kan finde flere penge til området, indtil vi kommer i den situation, at realkreditinstitutionerne vil belåne på sædvanlig vis.

Det tredje element er, at man ophæver den statsgaranti, der på tilsvarende måde har været for skoler. Det er specielt efterskoler og den slags skoler, som har skullet godkendes i Undervisningsministeriets regi. Her har undervisningsministeren i mellemtiden lavet en lang bedre ordening, der selvfølgelig er vedtaget her i Folketinget, og som er meget mere attraktiv for disse skoler. Derfor bruger de ikke denne ordening mere, og derfor er det helt o.k., at man nu ophæver en ordening, som ikke længere er interessant, sådan at vi også på den måde kan få ryddet op i lovene.

Da De Radikales hr. Jørgen Estrup ikke kan være til stede, skal jeg gøre opmærksom på, at De Radikale også kan anbefale lovforslagets vedtagelse.

Jens Hald Madsen (V):

Fra starten var vi i Venstre dybt skeptiske ved denne lov. Det, som vi så som det positive element, var spørgsmålet om statsgarantien til skolerne, og det er jo det, som man tager ud nu, fordi man har fundet nogle bedre finansieringsmuligheder. Det vil sige, at vi faktisk står tilbage med det, som vi fra Venstre ikke har særlig meget sympati for. Vi har jo sagt, at spændende nyt forsøgsbyggeri burde jo være nok til, at det var attraktivt at bo i, og hvis det er attraktivt at bo i, så burde det jo også være sådan, at man kunne få lån i disse boliger.

En anden ting, som vi har fremhævet tidligere, er, at det jo kan skabe præcedens. Det vil sige, der vil være mange andre inden for boligområdet, som vil sige: Skal vi da ikke også have noget statsgaranti?

Så kan man så sige, at ved denne ændring er det positive så, at man nedsætter beløbsrammen fra 25 mio. til 15 mio. kr. Men der har jo ikke været nogen rigtig efterspørgsel. Så kan man sige, at den har haft en kort levetid. Nuvel, vi mener, at denne forsøgsordning har haft sin chance. Og jeg synes også, man skal tage i betragtning, at der er fuld gang i byggeriet for øjeblikket, så mon ikke det kan være farligt at have nogle statsordninger, som kan påvirke konkurrencesituationen, som er meget skærpet inden for byggesektoren for øjeblikket?

Derfor kan jeg sige på Venstres vegne, at vi under udvalgsarbejdet selvfølgelig gerne vil lytte til de argumenter, der er, men at vi ikke kan tilslutte os det her.

John Vinther (KF):

Da et flertal her i Tinget i 1993 vedtog den oprindelige lov, stemte Det Konservative Folkeparti imod. Dengang meddelte vi, at vi godt kunne se fornuften i at have en garantiordning for det byggeri, der vedrørte det private skolebyggeri. Der har det en direkte samfundsgavnlig effekt, og derfor ønskede vi at støtte den del af det. Vi meddelte til gengæld også, at vi ikke kunne se samme samfundsgavnlige virkning, når det gjaldt det private forsøgsbyggeri, og da man fra regeringens side ikke var sindet at imødekomme os på det punkt, så stemte vi altså imod.

Nu står vi med et lovforslag, der skal forlænge ordningen i 2 år, et lovforslag, hvor skolebyggeriet af fornuftige og logiske grunde er pillet ud, således at der altså alene er det private forsøgsbyggeri tilbage i loven. Og da vi i 1993 ikke kunne støtte lovforslaget, fordi vi ikke mente, at der var behov for det – og den mening har vi stadig – kan vi altså heller ikke i dag tilslutte os dette lovforslag.

Villy Søvnald (SF):

Lovforslaget indeholder to områder, der ikke er beslægtet. For det første en omlægning af låneadgangen for de frie grundskoler, hvor den forrige ordning er erstattet af en egentlig låneordning for de frie grundskoler. Det er en bedre ordning, så vi synes, det er helt uden problemer at erstatte den med den her foreslåede ordning.

Det andet er, at man nedsætter støtten til forsøgsbyggeri med den begrundelse, at der fra 1994 til 1996 kun er anvendt 2,9 mio. kr. af de i alt afsatte 25 mio. kr. Det er klart, vi i SF ikke er interesserede i at overbudgettere, men vi har modsat en interesse i at fremme forsøgsbyggeri, specielt økologisk forsøgsbyggeri. Det er jo noget, der er undervejs, og det er noget, der tager tid, og i modsætning til Venstre er vi jo ikke af den overbevisning, at markedet regulerer alle forhold allermest fornuftigt.

Derfor vil jeg godt spørge boligministeren: Når nu vi undervejs skaffer os mere viden under udvalgsarbejdet, kan vi så få det løfte fra boligministeren, at hvis den nedsatte ramme bliver nået, er ministeren så villig til at supplere den op til det, den var før, sådan at det ikke bliver et forslag, der formindsker omfanget af forsøgsbyggeri og økologisk forsøgsbyggeri?

Når jeg spørger om det, er det selvfølgelig, fordi hvis vi kan få det tilsagn, at ministeren vil være med på det – jeg forstod også på den socialdemokratiske ordfører, at Socialdemokratiet havde gjort sig lignende overvejelser – så vil vi støtte lovforslaget, som det ligger her.

Kirsten Jacobsen (FP):

Dette lovforslag er egentlig et af de lovforslag, som efter Fremskridtspartiets mening er helt overflødigt. En forsøgsordning, som ingen gider at få penge af, en forsøgsordning, hvor man afsætter 150 mio. kr. og kun kan få afsat 2,5 mio. kr. på 4 år.

Det burde sådan på almindeligt dansk hedde en god og grundig fiasko. Og så burde man som boligminister lade en sådan ordning afgå ved en

stille død, nemlig ved at lade være med at komme og minde os om, hvilke fiaskoer man har i Boligministeriet, og så var det jo bare forsvundet af sig selv. Men når et ministerium først har fået fat i en eller anden ting, så skal der jo altså jordskælv til, før de vil have det afskaffet igen. Så nu skal vi jo så bruge Folketingets tid til at stå og sige et eller andet om det her, og det vil jeg så også gøre.

Det, jeg vil sige, er, at man må have et lavt ambitionsniveau ovre i Boligministeriet, og hvis man ikke har bedre ting at beskæftige sig med end det her, så kunne det jo være, at det ikke var det, at man flyttede realkrediten fra Boligudvalget til Erhvervsudvalget, som ville være årsagen til, at man nedlagde Boligministeriet, men måske nogle demonstrationer som det her.

I hvert fald vil vi i Fremskridtspartiet stemme imod forslaget. Vi vil gøre det med et stort smil, fordi en forsøgsordning, som ingen gider få, koster jo heller ikke noget bortset fra lønnen til de bureaukrater, der sidder og administrerer den, men det er jo også penge.

Vi vil ikke hidse os voldsomt op, hvis et flertal vedtager den, for de vedtager så meget andet tåbeligt. Men boligministeren havde tjent sig selv og sin regering bedst ved overhovedet ikke at have fremsat forslaget.

(Kort bemærkning).

Sonja Mikkelsen (S):

Det var dog en utrolig nedladende holdning, fru Kirsten Jacobsen her demonstrerede over for de mennesker, som for deres egne midler ønsker at investere i en bolig, som miljømæssigt er værd for dem at bo i, en bolig, som betyder meget for dem, men som de i dag har svært ved at finansiere. De har svært ved at skaffe finansiering på lige fod med dem, der bygger et traditionelt parcelhus.

Det, vi forsøger med denne ordning, er at give dem lige præcis så megen garanti, at de kan opnå det realkreditlån, som enhver anden også har brug for at få, hvis man skal finansiere et parcelhus. Problemet har jo været og er fortsat, at realkrediten er meget tilbageholdende med at bygge parcelhuse, som har blot en kende eksperimenterende over sig i forhold til det, vi i dag kalder det traditionelle byggeri.

Her kaster man altså fra Fremskridtspartiets side vrage på dem, der vil engagere sig og satse og være med til at udvikle. Det gør vi ikke fra Socialdemokratiets side. Uanset om det er lillebitte i starten, skal det nok blive stort på et tids-

punkt. Det er i hvert fald den rigtige retning, og derfor anbefaler vi, at vi fortsætter med denne ordning og gør os nogle flere erfaringer.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Meget kan man beskyldte fru Sonja Mikkelsen for, og det gør vi da også gerne, men man plejer ikke at kunne beskyldte fru Sonja Mikkelsen for ikke at kunne regne. Altså 2,5 mio. kr. – hvis man regner ud, hvad det koster at opføre et almindeligt parcelhus eller et lidt dyrere af den eksperimenterende slags, er der nu ikke mange, der har haft den store lyst til at bygge de her huse, så alle de mange mennesker, vi skuffer, eksisterer jo ikke i den virkelige verden. Den meget begrænsede efterspørgsel fremgår da også helt klart og tydeligt af ministerens eget forslag, så enkelt er det.

I øvrigt skal jeg lige gøre fru Mikkelsen opmærksom på, at realkreditinstitutter bygger ikke huse, de belåner dem.

(Kort bemærkning).

Sonja Mikkelsen (S):

Fru Kirsten Jacobsen fortsætter med den samme hånlige facon.

Der kan jo være flere årsager til, at ordningen ikke er blevet efterspurgt. Da ordningen startede i sin tid, havde vi nok været for fedtede med garantien, så vi forbedrede den for et år siden. Den har knap nok været i brug i et år, også fordi der skal EF-notifikation til. Der har altså ikke været meget tid til at opnå garantier.

Når man går i gang med byggeprojekter, er det en langvarig affære. Især når private ønsker at bygge deres egen bolig, er det et projekt, der ofte tager lang tid at planlægge og iværksætte, og det skal man ikke kaste vrage på.

Jeg opfordrede i mit indlæg boligministeren til at forsøge at informere mere om ordningen, for det kan også være et spørgsmål om, at man ikke ved, at ordningen og mulighederne eksisterer. Men der kan også være den mulighed, at man på forhånd opgiver, fordi man kan se, at projektet alligevel ikke kan udløse det ønskede lån, som man har brug for, og man derfor må trække følehornene til sig.

Vi ved ikke, hvad det er, der er årsag til, at ordningen ikke bliver brugt. Jeg ved bare, at jeg i mit politiske arbejde får mange henvendelser fra folk, der er interesserede i at være med til at udvikle det økologiske byggeri, og som har vanskeligt ved at skaffe finansiering til det.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Undskyld til fru Sonja Mikkelsen, jeg skal prøve at lade være med at virke hånlig. Men hvis man her i Folketinget ikke ved, hvorfor folk ikke vil have de produkter, man kommer og tilbyder, næsten påtvinger dem, var det så ikke en bedre idé at bruge tiden til at finde ud af hvorfor, inden man kommer og næsten presser det ned i halsen på dem? Det drejer sig om 2,5 mio. kr. på fire år. Det får man altså ikke engang fem parcelhuse for. Så var det da bedre at gå ud og lave nogle undersøgelser.

I dag er der sådan et boom på parcellusbyggeriet, at de, der vil bygge, de bygger, og hvis man vil have de her forsøgsordninger, står kreditforeningerne i dag i kø næsten som i de glade 1970'ere for at låne penge ud. Det er heller ikke dét, der er i vejen. Nej, det er efterspørgslen. Det her er en politisk manifestation og ikke noget som helst andet. Det er et spørgsmål om, at man ikke vil erkende, at man har lavet noget, som er en fiasko. Gør dog det i stedet for at fastholde noget, som er et misdannet forslag. Det bliver aldrig noget andet.

Frank Aaen (EL):

Vores boligpolitiske ordfører, hr. Keld Albrecht- sen, kan ikke være til stede, men jeg kan med- dele, at vi kan støtte dette lovforslag, selv om jeg gerne så loven forbedret, for med den debat, der lige nu har været om, at loven ikke bliver brugt, kunne noget jo tyde på, at der var brug før end- nu bedre midler.

Jeg er faktisk overbevist om, at borgerne i dette land gerne vil bo f.eks. økologisk, og i vir- keligheden er problemet jo, at når det her ikke bliver brugt mere, skulle vi måske overveje at gøre det bedre. Derfor har vi i første omgang ikke noget problem med at støtte, at loven bliver forlænget med yderligere to år, for så kommer vi bare op på de tre år, der var den oprindelige hensigt.

Vi har ikke nogen som helst forståelse for, at beløbsstørrelsen skal begrænses til 15 mio. kr., og at man vil stoppe muligheden for at kunne overføre forbrugte midler fra det ene år til det andet. Tværtom, hvis det ser ud, som om vi skal bruge tid på at løbe det her i gang, synes vi, det ville være fint, hvis det fulde beløb kunne opsamles og eventuelt bruges det tredje år, i ste- det for at det hele eventuelt skal gå mere eller mindre spildt tilbage i statskassen.

Men som sagt, og det var hr. Keld Albrecht- sen også inde på, da denne lov blev behandlet i maj 1995: Muligvis er der brug for andre midler, herunder direkte statsstøtte til at lave forsøgs- byggeri f.eks. inden for det økologiske område. Vi vil gerne igen minde om, at vi faktisk støtter, at man tager andre midler i brug for at fremme dette byggeri, og vi synes, som det også var fremme i debatten i 1995, at vi igen burde tage fat i, om vi ikke har mulighed for at presse real- kreditinstitutterne til at gøre mere på området.

På sin vis kan man have en vis sympati for højrefløjen her i Folketingssalen, når de siger, at det her burde staten slet ikke blande sig i. Jamen det gør vi jo kun, fordi realkrediten er så mod- villig, som den er. Hvis den var sit ansvar vok- sen, var vi fri for at skulle behandle et lovforslag som dette.

Altså: Vi kan støtte lovforslaget, men vil fore- slå, at beløbsbegrænsningen bliver ophævet, og at der stadig væk bliver en mulighed for at overføre fra det ene år til det andet.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg må sige, at det ikke er et af de lovforslag, vi behandler herinde, som kan hidse mig allermost op, men det kan måske hidse andre op.

I Dansk Folkeparti har vi den holdning, at denne ordning godt kan afskaffes. Vi mener også, at den måde, den har kørt på indtil nu, beviser, at det kunne man såmænd godt, uden at det havde de helt store konsekvenser. Derfor mener vi selvfølgelig også, at vi burde foretage en revision af ordningen på nuværende tids- punkt, og hvis der efter den revision så var et flertal, der ønskede at videreføre ordningen, måtte det flertal stå inde for den.

Men vi mener rent faktisk, og det har vi også sagt i forbindelse med behandling af forslag på eksempelvis erhvervsministerens område, at man bør foretage de revisioner, der lægges op til i den lovgivning, man laver herinde, også uan- set at der måske på grund af en EU-notifikation har været en lidt kortere periode for ordningen at køre i end oprindeligt tiltænkt. Vi mener ikke, at der er noget som helst til hinder for, at man foretager en revision og så på baggrund af den evaluerer, hvad man ønsker at gøre med ord- ningen.

Derfor vil vi gå imod lovforslaget. Der er selvfølgelig, når vi har den grundholdning, ting i forslaget, som vi umiddelbart synes er meget fornuftige, altså det med at nedsætte rammen, fordi der ikke er så stor efterspørgsel; det kan

man selvfølgelig ikke have det store imod. Men vi synes egentlig bare, at det beviser, som det også er nævnt fra flere ordføreres side, at ordningen nok ikke har så stor baggrund i en tilstrækkelig efterspørgsel til, at den burde fortsætte.

Boligministeren (Ole Løvig Simonsen):

Jeg må sige, at små forslag også kan skabe stor debat og i hvert fald vise, at der er forskellige opfattelser i Folketinget. Det vil jeg i og for sig godt beklage. Man siger: Hvorfor skal vi fortsætte med en lov, når der ikke er særlig stor efterspørgsel; så kan vi lige så godt ophæve den. Men fakta er, at ordningen kun har fungeret i et år. Den ordning, vi havde tidligere, har vi forbedret, og så skulle den godkendes i EU, og så skulle det sættes i gang.

Jeg er enig med fru Sonja Mikkelsen i, at når nu det her kommer på plads – og jeg kan kun glæde mig over, at der er flertal for det – skal vi selvfølgelig også lave en informationskampagne, som gør opmærksom på, at her har vi nogle muligheder, som kan være med til at forøge vores viden og dermed også give os et kendskab og et erfaringsgrundlag i det videre arbejde med byøkologiske tiltag.

Det var jo bl.a. derfor, at Boligudvalget sidste år var på besøg i en økologisk landsby, hvor vi kunne se klimaskærm og mange andre ting. Men det koster at være pioner, og det er derfor, at vi gerne vil give et tilskud og garantere for den del, som ikke kan lånefinansieres, på en sådan måde, at vi får lavet disse forsøg, som vi så kan bruge som erfaringsgrundlag i det videre arbejde i vores almindelige lovgivning. Det synes jeg nok man skal have for øje i stedet for at sige, at denne ordning er ikke blevet brugt, og så duer den ikke, eller det er vi ikke tilhængere af, for så er der så meget andet, der skal støttes. Dette her er banebrydende, og det skal vi selvfølgelig være opmærksom på. Derfor vil jeg gerne sige: Informationen skal vi nok tage os af.

Dernæst til hr. Villy Søvndal, som beklagede – i øvrigt på samme måde, som fru Sonja Mikkelsen og hr. Frank Aaen gjorde det – at man nu nedsætter rammen fra 25 mio. kr. til 15 mio. kr., og som gerne vil have rammen brugt op. Dertil må jeg sige, at jeg meget gerne så, at rammen blev brugt op, og skulle der så blive brug for mere, skal vi da kun være glade for det og være med til at støtte det, for så kommer der jo gang i det. Det er nogle af de ting, som jeg gerne vil arbejde for. På den anden side har jeg også lidt

svært ved at argumentere for, at vi skal afsætte mere end 15 mio. kr., når erfaringerne indtil nu har været så dårlige, men vi kan gøre en fælles indsats.

Så vil jeg også gerne sige til hr. Frank Aaen, at det altså ikke er helt rigtigt, at realkreditterne ikke er interesseret. Realkredit Danmark har afsat en særlig pulje til bl.a. sådanne forsøgsbyggerier. Men det er klart, at der bliver diskussion om, hvor stor en sikkerhed man får.

Endelig mener jeg bestemt også at kunne erindre noget om, at der i finanslovaftalen i forståelse med Enhedslisten er afsat 10 mio. kr. til byøkologiske tiltag eller noget i den retning. Det vil vi meget gerne diskutere med Enhedslisten, for kunne vi nu lave en ordning her, der giver en statsgaranti for den del, som ikke kan lånefinansieres, og samtidig sætte i gang med nogle forsøg, som nogle af de midler kunne bruges til, begynder tingene at hænge bedre sammen. Så får vi også en bedre udviklingsmulighed på dette område, og dermed vil vi stå stærkere, når vi efter tre år skal gøre erfaringerne op.

Jeg skal ikke forlænge debatten yderligere. Jeg har forstået, at der er forskellige synspunkter. Jeg skal bare opfordre dem, der er positive over for forslaget, til, at vi hurtigst muligt får det igennem Folketinget, så vi dermed kan gå ud og informere om ordningen og derefter samle erfaringer op. Skulle der vise sig, at der bliver brug for mere end de 15 mio. kr., finder vi nok også ud af det op til den beløbsramme, der var gældende tidligere.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 168: Forslag til lov om støtte til forureningstruede vandindvindinger.

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken).
(Fremsat 19/2 97).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Martin Glerup (S):

Socialdemokratiet er tilhænger af akut nødhjælp til små vandværker, som ellers risikerer at bukke under i kampen mod ødelæggelsen af deres eneste eksistensberettigelse og eneste slagtilbud, nemlig levering af rent vand til forbrugerne.

Dette lovforslag hjælper små vandværker, som trues af nedlæggelse på grund af en forurening, som de ikke selv er skyld i. De kan få et økonomisk tilskud på 40 pct. af udgiften til at etablere en bedre forsyning enten via egen boring eller i samarbejde med nabovandværker.

Der er næppe tvivl om, at der bliver hårdt brug for de 25 mio. kr., som er afsat i år, og de 70 mio. kr., som skal afsættes i de følgende år. Husk på, at mange af de små vandværker kun har få forbrugere til at dække udgifterne. Ved at sætte en grænse for støtte på en oppumpet vandmængde på 80.000 m³ om året svarende til ca. 470 husstandes normalforbrug målrettes indsatsen mod den mest sårbare del af Danmarks vandforsyning.

Socialdemokratiet er varm tilhænger af lovforslaget, fordi det er med til at støtte muligheden for at fortsætte en decentral dansk vandforsyning. Det er et gode med lokalt engagement. Mange bestyrelsesmedlemmer i vandværkerne gør en stor frivillig og ulønnet indsats for at sikre deres lokalområder tilfredsstillende vandforsyning. Det er et af kendetegnene ved dansk vandforsyning: den decentrale vandforsyningsstruktur med over 3.000 vandværker. Det andet særegne er, at næsten hele vores vandforsyning baseres på grundvand, der kan bruges som drikkevand uden kemisk rensning.

Imidlertid er hele Danmarks vandforsyning under pres, ja, selv her i Folketinget kan vi ikke drikke vandet på grund af for høje kimtal, og hvis vi ikke passer på, vil såvel den gode danske vandkvalitet som muligheden for decentral vandforsyning med mange lokalt forankrede vandværker om få år være ude af billedet.

Truslen mod grundvandet varierer fra område til område. Nogle steder, f.eks. i hovedstadsamterne, sker der en overudnyttelse af vandressourcen, og det vil sige, at der bruges mere vand, end der gendannes i et år med normal nedbør. Andre steder, f.eks. i nitratbæltet tværs ned over Jylland, i Himmerland og på Djursland, er der rigeligt med vand. Til gengæld kan over halvdelen af den grundvandsmængde, der dannes i dag, ikke overholde en eller flere grænseværdier for drikkevand. Hertil kommer, at der generelt på landsplan er problemer med forurening fra gamle industrigrunde og lossepladser samt påvirkning fra mange års brug af pesticider og giftstoffer.

Allerede i 1991 fremsatte Socialdemokratiet i Folketinget et forslag om en vandfond til at løse disse problemer, men vi kunne ikke få flertal for forslaget.

Miljø- og energiministeren tog efterfølgende fat på problemerne: En række giftstoffer, der skader grundvandet, blev forbudt. Der blev afsat øgede midler til oprydning efter kemikalieaffaldsdepoter. Og den grønne afgift på vand bevirkede sammen med påbud om vandmålere i alle bygninger store vandbesparelser og dermed mindre træk på de værdifulde vandressourcer.

Men det er jo en kendsgerning, at der skal tages endnu flere redskaber i brug for at redde Danmarks drikkevand, og et af redskaberne beskæftiger vi os med i dag, nemlig nødhjælpen til de lukningstruede små vandværker.

Og på initiativ fra Socialdemokratiet nedsatte miljø- og energiministeren i 1996 et drikkevandsudvalg, og når dette udvalgs betænkning forhåbentlig inden længe foreligger, vil der utvivlsomt blive lejlighed til at diskutere andre nødvendige redskaber til at redde drikkevandet, men det forhindrer os naturligvis ikke i at give vores hele og fulde støtte til det foreliggende lovforslag, for det er på høje tid, der bliver gjort noget.

Hans Christian Schmidt (V):

Indledningsvis vil jeg sige, at Venstre ikke kan støtte det foreliggende forslag til lov om støtte til forureningstruede vandindvindinger.

Som det er åbenbart for enhver, sker det selvfølgelig ikke, fordi Venstre ikke ønsker at gøre noget for drikkevandet, for det gør vi selvfølgelig, og vi har gentagne gange, bl.a. sammen med De Konservative, fremsat forslag herom, hvilket jeg senere vil vende tilbage til.